Ч. 72. Пятниця 30 марта (12 цьвітня) 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Конґрес антиалькоголіків. — Новий ґенерал-ґубернатор Варшави. — Рескрипт царя до міністра просьвіти. — Урядове заявлене Росиї в справі Манджуриї).

Передвчера розпочав ся у Відни антиальколеґістичний конґрес при участи кількасот лікарів, професорів і взагалі людий, котрі ведуть борбу з алькоголїзмом. Найбільше участників доставила Австрия, Німеччина і Анґлїя. Президентом конґресу есть міністер просьвіти др. Гартель, а в нарадах беруть участь також міністри Калляй, др. Кербер, Спенс-Боден, Каль, Бем-Баверк, Джованеллї і др. Пентак. Вчера відбуло ся в палаті міністерства просьвіти приняте участників конґресу.

Ґенерал-ґубернатором Варшави іменовано — як ми вже о тім доносили — ґен. Черткова. Деякі польскі дневники кажуть, що се той сам Чертков, що 1877 р. був ґенерал-ґубернатором Києва. Однак Czas каже рішучо, що новий ґенерал-ґубернатор Варшави зовсім не є ідентичний з колишним київским ґенерал-ґубернатором, котрий ще передількома лїтами мав умерти; є він великим ловчим двора та членом державної ради і доси публично ніколи не виступав, а повнив лиш ріжні двірскі функциї, не стоячі з політикою в звязи. Іменоване єго має бути тілько конечним виходом з трудного положеня. Проґрама Черткова — чиста карта, на котрій мабуть цар начеркне свої пляни. Більше значіне приписує польска праса іменованю ґен. Пузиревского військовим помічником Черткова. Пузиревский перебуває від давна в Варшаві а Поляки говорять про него доволї прихильно. Доси ще не знати, чи круг діланя Пузиревского буде чисто військовий, чи він буде повнити також функциї Подгороднїкова, теперішного заступника ґенерал-ґубернатора.

Російскі часописи оголошують рескрипт, який видав цар до ґен. Ванновского, іменуючи єго міністром просьвіти. В тім рескрипті сказано між иншими про народну просьвіту: „Правильна орґанізация народного образованя є все одним з найважнійших предметів печаливости російских володарів, котрі, числячи ся з основними принципами російского житя і з потребами часу, стреміли до улїпшеня єї. Досьвід послїдних лїт відкрив такі сущні хиби нашого шкільництва, що я уважаю за річ на часї — безпроволочно приступити до радикальної ревізиї і улїпшень. Цїню високо Ваш політичний досьвід і ваш ясний погляд на публичні справи і тому я вибрав вас на співробітника до переведеня нової орґанізациї російскої школи, а покликуючи вас на становище міністра просьвіти, специяльно тепер, дуже важне, маю певність, що будете постійно і непохитно стреміти до зазначеної мною цїли, а в виховане російскої молодежи внесете зрілого досьвідом духа і сердечну печаливість. Нехай Господь Бог благословить нашу працю! Нехай родичі і родини, котрі передовсїм мають обовязок журити ся дітьми, помагають нам при тій роботі! Тогдї скоро прийдуть часи, коли я, а зі мною цїлий нарід побачить в молодім поколїню тривку і сильну надію вітчини, сильну підпору єї будучности“.

В справі манджурскій поручило російске правительство своїм заступникам за границею, аби зложили правительствам, при котрих они акредитовані, таку заяву: „Коли з одержаних вістий виходить, що при теперішних обставинах угода в справі Манджуриї — замість бути доказом приязних намірів Росиї для інтересів хіньскої держави, могла би для сусїдної держави бути лише причиною клопотів, то Росия не силує хіньске правительство до остаточного заключеня такої угоди, але навіть резиґнує з яких небудь переговорів в тій справі. Царске правительство, вірне своїй давній, дуже часто оголошуваній проґрамі, буде спокійно ждати на дальший хід подій“. Так отже Росия відложила на пізнійше заключене договору, але буде держати Манджурию так як доси обсаджену войском російским по силї договору не з правительством хіньским, лише російских войскових командантів з хіньским ґубернатором Манджуриї. Той тимчасовий договор для Росиї вигіднійший як попередний.

---

2)

ПУСТА ГОЛОВА.

(З російского — Антона Чехова.)

(Дальше).

III.

Другого дня Зелених сьвят, по обіді Димов вибрав ся відвідати жену, що мешкала на селї. Не бачив єї від двох тижднїв, і тужив за нею. В часї їзди зелїзницею і гляданя домку, укритого в лісї, чув голод і утому. З розкошею гадав о вечері в товаристві жінки і о відпочинку. Від часу до часу кидав очима на привезені припаси, на кавяр, сир і лосося....

Коли вкінци найшов мешканє Ольги, вже заходило сонце. Стара служниця сказала єму, що пані вийшла, але певне небавом надійде. Мешканє зложене лише з трех комнат, не дуже принадно виглядало; стїни виліплені білим папером, помости нерівні і суковаті. В першій комнаті стояло ліжко, в другій розкинені по стільцях і вікнах: полотно, кисти, фарби, плащі і капелюхи мужескі, в послїдній Димов застав трех незнакомих людий, двох чорнявих, з малими борідками, третий грубий, виголений, виглядав на актора. На столї кипів самовар.

— Чого вам треба? — спитав єго актор, поглядаючи не конче приязно. Як хочете бачити Ольгу Іванівну, прошу заждати — небавом верне.

Димов сїв на кріслї і ждав. Один з молодих людий налив собі чаю, і дивлячи ся на Осипа заспаними очима, спитав:

— Чи й вам налити?

Димов, мимо голоду і спраги, відмовив, не хотячи собі псовати апетиту. За хвилю дали ся чути кроки і добре знаний єму сьміх — двері отворили ся з лоскотом, до комнати вбігла Ольга, в капелюсї з широкими крисами і коробкою з фарбами в руцї. Зараз за нею появило ся веселе, вдоволене лице Рябовского. Ніс широкий парасоль і складаний столик.

— Димов — крикнула молода женщина, сияюча радостию, — Димов, — повторила підбігаючи до мужа, — чому ти не приїздив так довго, скажи чому?

— Колиж я мав приїхати? Я заєдно занятий, а в вільних годинах нема ніякого поїзду.

— Якаж я щаслива, що бачу тебе. Цїлу ніч ти менї снив ся, я бояла ся, чи ти не хорий. Як то добре, що ти приїхав, і то зявив ся в саму пору. Будеш моїм спасителем!.... Ти один можеш мене вирятувати!.... Подумай — говорила, поправляючи мужеви краватку — маємо тут завтра дуже ориґінальне вінчане. Суджений, молодий телеґрафіст Чікільдеєв, дуже хороший, не глупий, а до того має в лици щось дикого, щось з медведя. Міг би послужити за взорець молодого Варяга. Займають ся ним загально, а ми всї лїтники обіцяли бути на єго вінчаню. Він бідний, без родини, і справдї було би гріхом відмавляти єму тої ознаки симпатиї.... Уяви собі, завтра по службі Божій вінчане, відтак всї піхотою пійдемо до мешканя панни молодої. Ліс, сьпів птиць, проміне сонця на траві і ми, різноцьвітні пятна на зеленім поли — щоправда, ориґінальне? Але, в що я маю одіти ся на то торжество, дорогий Димов? — говорила засумована — Не маю цїлком нїчого, нїчого, нї суконї, нї цьвітів, нї рукавичок. Але ти мене вирятуєш. Коли ти приїхав, видко сама доля тебе прислала, аби ти мене вирятував. Маєш ключі, вертай до дому, і вийми з шафи рожевий одяг. Знаєш єго, висить на верху. Відтак в тій самій шафі на долинї стоять дві коробки. Отвориш першу, побачиш зараз богато тюлю і инших шматок, на споді суть цьвіти. Вийми, але осторожно, аби не помяти, я виберу, котрі будуть потрібні, відтак купиш менї рукавички....

— Добре — відповів Осип — поїду завтра і пришлю тобі всьо.

— Як то завтра? — крикнула, глядячи з зачудованєм на мужа. — Перший поїзд відходить о девятій, а вінчане о одинайцятій. Нї, любий, нинї мусиш їхати, конечно. Як завтра не можеш вернути, то присилай річи післанцем. Отже їдь. Небавом відходить поїзд, памятай, не спізни ся!....

— Не спізню ся.

— Якже жалую, що мусиш відїздити — зітхнула Ольга з сльозами в очах — я була дурна, що дала слово телеґрафистови.

Димов випив скоро склянку чаю, зїв кусок булки, і з своїм вічно лагідним усьміхом вернув на дворець.

Що-до кавяру, сира і лосося, то актор і оба другі незнакомі молодці зїли совістно цїлий припас

Новинки.

Львів дня 11 го цьвітня 1901.

— **Доповняючі курси.** Краєва рада шкільна має намір представити міністерству просьбу внесене, аби підчас сегорічних лїтних ферий устроєно 6-тижневий курс для дальшого образованя учителїв в промислових доповняючих школах. Такі курси відбувають ся що року, на переміну в Кракові і у Львові. Сего року мав би відбути ся у Львові і обняти яко предмети науки: рахунки промислові, бухгальтерію, стилїстику промислову і науку о векслях. На курс має бути принятих 15—20 кандидатів, а всї кошти їх удержаня покриє краєвий видїл.

— **Страстні псальми у Львові.** У Велику пятницю відспіває хор Бурси Ставропигійского інститута в Успенськім церкві слїдуючі псальми: Д. Бортнянський: „Благообразний Йосиф“ (G-moll), П. Григорев: „Боже, Боже мой“ (F-moll), С. Меркаданте: „Седмая паролла“ (F-moll), П. Григорев: „Приклони Господи“ (C-moll), П. Цьорох: „Кресту Твоєму“ (F-dur). Початок о 7 год. вечером. — В церкві св. Духа відспіває хор питомців о 3½ год. пополудни: „Благообразний Йосиф“ Бортнянського, „Господи Боже, Ізраілев“ Бортнянського, „Яко беззаконія“ Білиховского, „Аминь глаголю“ Гайдена, „Услиши Боже глас мой“ Бортнянського і „Кресту Твоєму“.

— **З Перемишля.** В руській катедральній церкві відспіває хор богословів у Велику пятницю о 7-ій год. вечером слїдуючі страстні псальми: М. Конко: „Благообразний Йосиф“ (H-moll), Бортнянський: Концерт XXVII. „Гласом моїм“ (C-moll), Бортнянський: Концерт XXXIII. „Вскую прискорбна“ (D-moll), Рудковский: „Яко овча“ (Es-dur), Бортнянський: Концерт XXIV. „Возведох очи“ (A-moll), Вербицкий: „Віже час“ (C-dur), Бортнянський: Концерт XXVIII. „Блажен муж“ (G-dur), Бортнянський-Соколов: „Благообразний“ (C-moll).

— **Великий огонь.** Велика луна озарила була сеї ночи Львів і звернула на себе увагу тих, що о тій порі не спали. Горіло десь близько Львова в сторонї як жовківска рогачка. Рано показало ся, що то горіло село Зарудцї, в котрім о скілько доси звістно, згоріло 150 хат.

— **Страшний випадок** лучив ся дня 2 с. м. в Підгірцях. Панї Ангеля Юхновичева, жена управителя дібр, ідучи з запаленою лямпою поспотала ся і впала. Нафта облила єї цїлу і вся одїж на нїй в одній хвили бухнула поломінню. Нещастна мала ще на стілько памяти, що кинулась на постіль і вкрила ся периною, але що звиж третина тїла була вже дуже попечена, то мимо усиловної помочи лїкарскої померла до 24 годин.

— **Злодійска штучка.** На стациї зелїзничій в Мегадиї на Угорщинї зявило ся у начальника стациї двох якихсь селян з домовиною, і просило єго, щоби їм позволив зложити домовину в комнатї, а они прийдуть на другий день і заберуть єї. Начальник пристав на то, а виходячи вечером, замкнув комнату на ключ. Коли рано прийшов до бюра, застав домовину отворену, а рівночасно спостеріг, що щезла каса зелїзнича. Справа зараз виясниласа. Два злодії принесли третого в домовинї, а той в ночи вилїз і поміг винести касу з грішми.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і виховане.

Ради господарскі.

— Кілька слів про компост. Найважнїйшим може навозом для города єсть компост, а то ось з яких причин: Добре зроблений компост — то майже вже готова земля під всяку городнину, і длятого служить він найбільше до поправленя лихого ґрунту в городї, до закладаня інспектів або теплих скринь а також уживає ся до вазонків. Компост не коштує майже нічого а наконець заощаджує малому господареви обірник потрібний в більшій скількости в поли. Компост робить ся із всїляких відпадків в кухни і в городї, як н. пр. з буряну, який виполює ся на грядках, з всїлякого рода гички, з бараболяних лупин, трави, мурави, листя, моху і т. п.; попіл, вуглє, саджа, тинк, трачинє, дрібні тріски, намул, болото з улиць і ровів, гній зпід дробу та инших дрібних зьвірят домашних, милинє, помиї і т. д. — все то іде на робленє компосту. Весь той материял єсть майже завсїгди і всюди під рукою, отже не треба єго марнувати, лиш відповідно використати. На робленє компосту треба призначити в городї окреме місце, якусь закутину в тїни, котрої не можна лїпше з ужиткувати. При робленю компосту ось на що треба уважати: Весь той материял, який має ся під рукою, не треба як небудь кидати на купу, і вже дальше не журити ся, але противно, треба укладати верствами, відтак добре перемішати і остаточно зверха вкрити верствою землї. Всю ту мішанину треба бодай три рази до року добре перемішати, і то так, щоби то, що було на сподї, прийшло на верх. В третім роцї буде земля з тої купи готова. Щоби мати що року компост готовий до ужитку, треба що року закладати нову купу. Треба лиш на то уважати, щоби на компост не уживати бурянів з насїнєм, бо в противнім случаю не можна буде бурянів позбути ся. Також можна уживати до_роблення компосту і негашеного вапна.

— Шпараґи. Із шпараґів можна мати красний дохід але треба уміти коло них ходити і знати ся вже трохи на городництві. Вязанку шпараґів (по 12 штук) платять у Львові иноді й по 60 до 80 кр. Хто має красну шпараґарню, то може таких вязанок по кілька на день нести до міста і мати що дня по кілька ринських зарібку. Але річ очевидна, що насамперед треба научити ся робити коло шпараґів, а хто би до того мав охоту нехай заведе собі насамперед малу грядочку для власного ужитку. Шпараґи удають ся найлїпше на добрім пісковатім ґрунтї. Де ґрунт тяжкий, там треба єго добре перемішати з піском, а в дуже тяжкім ґрунтї треба на спід грядки дати попелу, піску, тинку з мурів і компосту. З весни сїє ся насїнє шпараґів в добру пухку землю рядками на 10—15 цент. далекими від себе. Насїнє треба легко вкрити, а скоро зійде так проридити, щоби одна ростинка від другої стояла на 5—6 цент. Молоді ростинки треба часто обполювати і осторожно обсапувати, а лїтом і в осени часто підливати. Так виплекані ростинки уживає ся на другий рік до заложеня шпараґарнї. Під шпараґарню треба вибирати ґрунт положений до сонця, не за холодний і не за вогкий. В осени перекопує ся єго глубоко і мішає з коротким, добре перегнилим обірником. На весну робить ся на тім місци шпараґарню в той спосіб, що насамперед витичує ся рядки, в котрих мають бути шпараґи засаджені: перший рядок па пів метра від стежки далеко, а прочі рядки один від другого на метер. Вздовж тих рядків копає ся рівцї, на 30 цент. широкі а на 20 глубокі, землю

IV.

Місячної, липцевої ночи, на покладї парохода, Ольга вдивлювала ся в ріку і єї береги. Побіч неї стояв Рябовский, говорив, що темні тїни на рухливій водї то сон, злуда, що супротив тої безмірної, чаруючої води і безмежного овиду, нагадуючого суєту людского житя, а рівночасно істноване инших, лїпших сьвітів, легко забуває ся о собі. Самі для себе стаємо споминем.

Минувшість пропала, вже нікого не обходить, будучність пусте слово, без значіня, а та чарівна ніч може одинока, дійстно красна ніч житя, також скоро мине, на віки... Чогож жити?

Ольга слухає голосу Рябовского, слухає мовчаня ночи, здаєсь їй, що як раз она безсмертна, нїколи не перестане жити. Синяве зеркало води, котрого перед тим не бачила, плоскі, сонні береги, рухливі, сірі тїни, незвичайна радість, якою переповнене єї серце, всьо каже їй, що она велика артистка і там далеко поза місячним сяєвом, в безмежнім просторі, жде єї поводжене, слава, оплески народу. Встромивши очи в безконечну далину, бачить величаньску товпу, сьвітла, чує величаву музику, оклики, одушевленя — она сама в білїй одежи, а цьвіти як дощ спадають на неї з усїх сторін.

Відтак гадає, що побіч неї опертий о поруче корабля, стоїть правдивий, великий, ґеніяльний чоловік, вибраний Богом.

То, що доси сотворив, єсть хороше, нове, ориґінальне — то що сотворив в будучности, коли з лїтами досціє єго талант, буде незвичайне, великаньске. Відгадує то з єго лиця, із способу висказуваня гадок, відчуваня природи... Коли говорить о тїнях ночи, або сьвітлї місяця так як лиш він то уміє, то слухач мимохіть мусить бути очарований тим незвичайним артистом...

Він сам хороший, сильний, ориґінальний, независимий, вільний, як орел в безмежнім просторі.

— Починає бути холодно — відозвала ся по хвили. Мороз єї перейшов. Рябовский окрив єї плащем, та тихо шептав:

— Я твій, твій невільник. Чому ти мене очарувала?!

Не спускав очий з Ольги, а очи мав страшні, боялá ся поглянути на него.

— Люблю тебе шалено — повтаряв, дотикаючи устами єї чола. — Як мене відтрутиш, перестану жити, закину штуку, тож люби, люби мене!

— Не говори так до мене — відповіла молода женщина, замикаючи очи — бою ся, Димов?

— Що Димов, що він мене обходить... Волга, краса, моя любов, моє щастє, то лиш живе, а не Димов. Впрочім нїчого не знаю, не хочу знати о минувшині, дай менї теперішность.

Серце Ольги сильно било ся. Хотїла думати о мужу, але цїле їх супруже, він сам, спільні вечери, всьо видалось їй марне, мале, злишне і якось дивно далеке. Бо щож був той Димов, що він єї обходив? Не знала навіть, чи дійстно істнував на сьвітї, чи був лиш привидом...

— Той простий, звичайний чоловік, повинен бути щасливий щастєм, яке вже одержав — гадала, закриваючи лице долонями.

— Нехай мене обжаловують, нехай мене осуджують, що то мене обходить? Нехай злить ся і сьвіт і всї люди, погибну, погублю себе сейчас. Треба всього спробовати в житю. Якеж то болюче і як рівночасно розкішне!

— Любиш мене!... — шептав артист, обіймаючи єї стан і цїлуючи руки, що пробовали вирвати ся. — Знаю, що мене любиш!... Боже! яка чудова ніч.

— Чудова — повторила, глядячи єму в очи, в котрих сьвітили сльози, оглянула ся довкола і закинула єму руки на шию, цїлуючи єго в уста.

— Доїздимо до Кинешми — відозвав ся хтось на другім кінци корабля. Роздали ся тяжкі кроки. Переходив служачий з реставрациї.

— Подай нам вечерю — відозвала ся молода женщина, плачучи і сьміючи ся зі щастя.

Маляр, блїдий зі зворушеня сїв на лавцї, поглянув на Ольгу з вдячностию і одушевленем і замикаючи очи, шепнув з усьміхом:

— Я спасений!

Голову опер о поруче корабля

V.

Другого вересня був день теплий і спокійний, але трохи хмарний. Рано Волга покрила ся мракою, о девятій почав падати дрібний густий дощ.

При снїданю Рябовский заявив Ользї, що малярство найнуднїйша і найпевдячнїйша штука і що він цїлком не артист і хиба лиш ідіоти можуть бачити в нїм талант. Нагле вхопив ніж і порізав найлїпший свій ескіз. По чаю, понурий як ніч вдивлював ся у Волгу. Ріка не була лискуча як давнїйше, єї поверхня була зимна і сіра. Всьо довкола заповідало сумну, нудну осінь. Здавало ся, що природа, як добра господиня забрала Волзї єї чудові коври зелени, величаві брилянтові прикраси,

розгортає ся по боках межи рівцями а боки рівців вирізує ся рівно і убиває ся, щоби держались як стінки. Відтак сподом рівця зрушує ся землю знову, і в тім місци, де мають бути посаджені шпараґи, застромлює ся тички так, щоби перша тичка від початку рівця була на 30 центиметрів далеко, а відтак тичка від тички на 60 центиметрів. Тепер приступає ся до пересаджування: Виймає ся лиш такі саджінки, котрі мають широкі головки, бо ті пускають опісля добрі, грубі і мясисті пагони, що служать за смачну страву. Коло кождої тички нагортає ся землю на купку, 10 центиметрів високу, кладе ся на ню саджінку і корінці розкладає ся добре на всі боки а відтак присипає ся землю на 10 центиметрів грубо. Літом треба ростинки обчищувати з бурянів а підчас спеки часто підливати; в осени обтинає ся била аж тогди, коли зовсім зівянуть. Щоби земля межи рядками не стояла пусто, засаджуєсь на ній калярепу, редковку, салату і т. п. ростини, котрі легко і борзо ростуть та не потребують богато поживи. В другім році засипаєсь рівці зовсім землею а з шпараґами обходить ся так само як в першім році. Наконець в третім році згортає ся землю з обох боків під рядки і підсипає ся шпараґи так, щоби земля понад шийкою від кореня (місце де з кореня зачинає рости било) стояла на 30 центиметрів високо. Пагони будуть тогди красні і довгі. В третім році можна вже пагони вирізувати до ужитку і на продаж, але не довше як до кінця мая. В слідуючих роках вирізує ся пагони від половини цьвітня до кінця червня а відтак гноїть ся шпараґарню і перекопує ся. („*Народ. Часоп.*" .

Література господарска.

— Важна книжка для тих, що займають ся або хотіли би займати ся годівлею коний: Anleitung zur Pferdezucht im landwirthschaftl. Betriebe. Von F. Oldenburg. Verlag v. P. Parey, (Berlin. Діло се відзначене нагородою коштує всего лиш 3 К., а есть дуже добре.

— Die Feuchtigkeit der Wohngebäude, der Mauerfrass u. Holzschwamm — книжка придатна для всіх, що мають яке небудь діло з будинками а не хотіли би, щоби в них була вохкість, або щоби кипув ся гриб. Книжка та, котрої автором есть W. Keim вийшла накладом Hartleben-а у Відни і коштує 2 К. 70 с.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Ціна збіжа** у Львові 9 цьвітня: Пшениця 7·60 до 7·80; жито 6·60 до 6·80; овес 6·50 до 6·80; ячмінь пашний 5·50 до 5.75; ячмінь броварний 6·50 до 7·—; ріпак 10·50 до 10·75; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 7·50 до 12·—; вика 3·50 до 9·—; бобик 6·50 до 6·75; гречка 7·30 до 7·80; кукурудза нова 5·90 до 6·25; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 45·— до 65·—; конюшина біла 35·— до 75·—; конюшина шведска 60·— до 95·—; тимотка 20·— до 26·—.

— **Ціна рогатої худоби** у Відни дня 10 цьвітня: На торг пригнано 3890 штук рогатої худоби, з того 470 галицких а — буковиньских. Торг був без великого оживленя. Плачено за галицкі тучені воли: пріма 73 до 76 К.; секунда 68 до 72 К.; терция 62 до 67 К. За пліхші і селяньскі воли плачено по 56 до 61 К.; бугаї і корови по 50 до 64 К. (вимково — К.) за 100 кільо живої ваги без податку консумцийного.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Льондон 11 цьвітня. Morning Post подає довшу розмову з Криґером, котрий висказав ся, що аж тепер розпічнуть ся тяжкі дні для анґлійскої армії, бо Девет всеів загнати Анґлійців в ту часть краю, в котрій в теперішній порі найбільше лютить ся пропасниця і тиф. Поперериване зелізниць вже нині спинило довіз поживи для Анґлійців.

Відень 11 цьвітня. В добре поінформованих кругах кажуть, що правительство зараз першого дня парляментарних нарад предложить проєкти будови нових льокальних зелізниць і водних доріг.

Ніцца 11 цьвітня. Президент Любе прибув вчера о годині 7-ій рано до Віль Франш, де повитав єго мінїстер маринарки Ленессан і російский ґенерал Бірілєв. Відтак віддав президент російский адміральский корабель і вручив адміралеви великий хрест офіцирский почетної леґії. По полудни вернув Любе до Тульону.

Тульон 11 цьвітня. Вчера заїхала до Тульоньского порту французка фльота, привитана з великим одушевленєм фльотою італїяньскою. Вечером відбув ся бенкет в честь команданта італїяньскої фльоти князя Ґенуї.

Надіслане.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всі, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на літературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в потках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

витворені промінєм сонця, шафіри і блеск, всі принади, аби їх сховати до будучої весни. Ґруки, що літали над рікою, здавалось дразнили єї, покрикуючи:

— Ти обдерта! пага!

Рябовский, слухаючи кракання, гадав, що й він обдертий, що втратив талант, що всьо на сьвіті вагляднє, поверховне, глупе, що непотрібно получив ся з тою женщиною. Був того дня в страшнім настрою і нудив ся незвичайно.

Ольга сиділа на ліжку в своїй компаті і бавила ся своїм тонким як лен волосєм, переносила ся гадкою до свого сальонику, до кабінету мужа; з черги бачила себе в театрі, у славних знакомих....

— Що они тепер роблять? Чи памятають о ній? Вже певне зїхали ся до міста, час було би погадати, о малих артистичних вечерницях... А Димов, честний, добрий чоловік. З якою добротою і дитинячою простотою жалував ся в листах на єї неприсутність та просив, аби скоро вертала. Кождого місяця посилав їй сімдесять пять рублів, а коли довідав ся, що позичила сто малярям, чим скорше звертав їй позичку. Який честний, добрий чоловік!

Теперішна подорож починала єї нудити. Досить вже мала тих мужиків, стухлої вогкости, котра єї переслідувала, нечистоти і брудів по заїздних комнатах. Колиб хоч Рябовский не був дав слова товаришам, що лишить ся до двайцятого, можнаби нині вертати.

— Мій Боже — стогнав молодий чоловік — колиж вкінци буде та погода? Атже не можу малювати сонїшного виду без крихітки сонця.

— Ти зачав якийсь инший образок в слоту — відозвала ся Ольга, виходячи з алькира. — Памятаєш? Лісок на ліво, стадо коров і гуси на право — що тобі перешкаджає скінчити єго тепер?

— Так — маєш мене за такого дурака, що не знаю, коли що робити — відповів обиджений.

— Як ти зі мною поводиш ся від якогось часу — шепнула зітхаючи.

— Не умію инакше.

Ольга засунула ся в кутик і тихо плакала.

— Ще лиш сльоз не ставало — говорив роздразнений. — Дай спокій. Я мав би може богато причин до плачу, а однако не плачу.

— Богато причин? — повторила хлипаючи. — Найважнійша, що вже мене маєш досить. Будь щирий, бачу, що ти встидаєш ся нашої любови. Ти хотів би єї укрити перед товаришами, але то неможлива річ, знають від давна о всім.

— Ольго, о одно лиш прошу тебе — кликав Рябовский благаючим голосом — о одно лиш — не муч мене!

— Отже присягни, що мене любиш.

— Боже, яка мука! — шепнув в розпуці. — Чую, що утоплю ся, або збожеволію. Дайже мені раз спокій!

— То убий мене — крикнула утікаючи до своєї комнати.

Одностайні, густі капли дощу спадали на соломяну стріху. Рябовский заломив руки, ходив широкими кроками, вкінци вложив капелюх, закинув на плечі рушницю і вийшов.

Лишившись сама, Ольга довго плакала. Гадала з початку, як би то добре було отруїти ся.

Рябовский повернувши застає єї неживу! Відтак гадкою перенесла ся до свого мешканя, до комнати мужа. Сидить тихо спокійно побіч Осипа, щаслива тишиною і чистотою, яка єї окружає. Дальше бачить себе в театрі, слухає Масканього Cavalleria rusticana. Жаль за „цивілізацією“ за сьвітлою, рухливою столицею, за голосними приятелями стискає єї серце. В тій хвили війшла до компати служниця, розпалила огонь аби пригріти обід. Гіркий сопух спаленого товщу наповняв мешканє, синявий дим уносив ся у воздусі.

Артисти входили і виходили перемоклі, заболочені, оглядали ескізи, а па потіху повтаряли, що Волга навіть в слоту має свою принаду. Маятник малого стінного годинника порушав ся беспастанно, наполохані студеною мухи тулили ся по кутах під сьвятими іконами, а під лавками, в теках наповнених образками, забавляли ся весело миши.

Смеркало ся, вернув Рябовский, кинув капелюх на стіл, блідий, утомлений положив ся на лавці в заболочених чоботах, прижмурив очи.

— Який я змучений — шепнув, стараючи ся створити повіки.

Аби єму припода̂бати ся і показати, що не гніває ся, приступила до него і не говорячи нічого, поцілувала єго ніжно в чоло, а гребенем хотіла розчесати єго ясне, змочене волосє.

— Що то — крикнув, бо мороз по нім перейшов і єму здавало ся, немов би щось студеного діткнуло єго. — Прошу тебе, дай мені раз спокій.

Відіпхнув молоду жінку і відсунув ся. З єго лиця відгадала зпеохоту і нуду. В тій хвили ступаючи осторожно, служниця внесла таріль повний капусняку, а Ольга побачила, що єї грубі пальці купають ся в страві.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569)